

Rapport

p class="western c1">"Motivering snijdt geen hout"

Rapport

Rapport betreffende een klacht over de afwijzing van een verzoek om schadevergoeding door de gemeente Venlo.

Datum: 11 december 2013

Rapport: 2013/185

Klacht

Verzoekster klaagt er over dat de gemeente Venlo de afwijzing van haar verzoek om schadevergoeding niet deugdelijk heeft gemotiveerd.

Wat is er gebeurd?

Verzoekster vraagt de gemeente in 2006 om de in de dakgoot van haar appartementencomplex hangende takken te snoeien. De gemeente snoeit een van de twee bomen. Van de andere boom, naar de mening van verzoekster de grootste boosdoener, blijven de takken boven en in de dakgoot hangen. Aan haar herhaalde (telefonische) verzoeken ook deze boom te snoeien geeft de gemeente geen gevolg.

In september 2010 controleert de gemeente de boom. Daarbij constateert men geen afwijkingen en acht men aanvullende maatregelen niet noodzakelijk.

In juli 2012 geeft verzoekster de gemeente door dat de boom nog steeds niet is gesnoeid en zij en de andere bewoners nog steeds veel last van de boom hebben. Op 5 september 2012 schrijft zij de gemeente dat nog steeds niet is gereageerd op haar verzoek de boom te snoeien en geeft aan dat de goot constant verstopt is, ondanks regelmatig schoonmaken, en dat zij en haar medebewoners het afgelopen jaar diverse lekkages hebben gehad. Zij stelt, namens de bewoners van het appartementencomplex, de gemeente aansprakelijk voor de schade die door het niet tijdig snoeien van de boom is veroorzaakt.

De gemeente laat op 30 oktober 2012 weten zich niet aansprakelijk te achten voor de gestelde schade. Volgens de gemeente is aan de algemene zorgplicht voor de boom voldaan. Bij de controle in 2010 zijn geen bijzonderheden vastgesteld en er zijn ook geen meldingen van overlast ontvangen. De melding van verzoekster van september 2012 is binnen een redelijke termijn opgepakt en de boom is intussen gesnoeid. De schade komt

dan ook niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. Daarbij wijst de gemeente verzoekster op de eigen verantwoordelijkheid van bewoners om er voor te zorgen dat in het seizoen de goten worden schoongemaakt.

Verzoekster kan zich hier niet in vinden en neemt contact op met de Nationale ombudsman. Zij stelt dat de gemeente niet heeft voldaan aan haar zorgplicht, omdat zij al sinds 2006 vraagt de boom te snoeien. Er is echter nooit onderhoud gepleegd, terwijl de takken al jaren in de goot hingen. Deze takken veroorzaakten volgens haar lekkages en schade, omdat de normale manier afvoer van water via de dakgoot werd belemmerd.

Desgevraagd laat de gemeente de Nationale ombudsman weten de situatie nogmaals te hebben bekeken, waarbij is vastgesteld dat de boom geen overlast bezorgt. De gemeente zal de boom - indien nodig - tijdens het nieuwe snoeibestek 2013 snoeien en de komende jaren (snoei)aandacht geven, zodat deze ook in de toekomst geen overlast kan veroorzaken. De gemeente handhaaft haar standpunt inzake haar aansprakelijkheid voor de gestelde schade.

In reactie hierop vraagt de ombudsman de gemeente dit besluit nog eens opnieuw te bekijken, omdat de gemeente spreekt over 'boven de goot hangende takken', terwijl verzoekster stelt dat 'de takken van de boom in de goot hingen'. In reactie hierop laat de gemeente weten de situatie nogmaals te hebben bekeken aan de hand van de foto's. Hieruit leidt zij af dat slechts op een klein stuk takken van een boom in de goot liggen. Echter niet op een punt waar een afvoerpijp zit. Verder constateert de gemeente op de foto's dat de goten vol zitten en niet zijn schoongemaakt. Zij ziet daarom geen aanleiding op haar standpunt terug te komen.

De Nationale ombudsman besluit geen verder onderzoek in te stellen en verwijst verzoekster naar de rechter voor een juridisch bindend oordeel over de aansprakelijkheid van de gemeente. Vervolgens vraagt verzoekster de Nationale ombudsman alsnog actie te ondernemen. Zij benadrukt dat veel ellende voorkomen had kunnen worden als de gemeente in 2010 had gesnoeid. De takken van de boom groeiden toen al in de goot en de situatie is sindsdien alleen maar erger geworden. Zij wijst er op dat de gemeente de boom pas heeft gesnoeid, nadat zij de klacht bij de Nationale ombudsman heeft ingediend. Toen bleek dat de boom niet meer deugdelijk kon worden gesnoeid, omdat het te lang geleden was. Er hangen nog wel steeds takken boven het dak.

Vervolgens besluit de ombudsman de kwestie weer op te pakken en alsnog een onderzoek te openen, omdat in de motivering van de gemeente niet gereageerd wordt op de stelling van verzoekster dat zij sedert 2006 herhaald snoeiverzoeken heeft ingediend. Daarnaast blijkt uit de motivering niet duidelijk waarom de boom niet bij de controle in 2010 is gesnoeid, omdat toen de takken al in de goot zouden hebben gehangen.

De Nationale ombudsman legt zijn voorlopige bevindingen aan verzoekster en de gemeente voor en stelt hen in de gelegenheid daarop te reageren.

In reactie hierop wijst verzoekster nog op een foto van de situatie in 2008, die indertijd in een juridische procedure tegen de gemeente door de rechtbank is afgetekend. Deze foto bewijst dat de boom ook toen al in de dakgoot hing en dus niet werd gesnoeid.

Van de gemeente ontving de Nationale ombudsman de volgende reactie:

"Los van de vraag of er wel of niet (tijdig) wordt gereageerd op de snoeiverzoeken van klagster, staat voor de gemeente vast dat zolang de boom naast het appartementsgebouw staat hier uit blad zal vallen.

Het probleem van de bladeren in de goot wordt naar onze mening niet veroorzaakt door, noch opgelost met het wel of niet snoeien van een aantal takken. De problemen rond deze vorm van overlast worden alleen opgelost als deze boom gekapt zou worden en dat is voor de gemeente geen optie.

In de gehele gemeente staan namelijk vele bomen naast privé eigendommen en het is aan iedereen bekend dat bomen in het seizoen nu eenmaal blad- en vruchtafval produceren. Huizen met bomen ernaast zullen in de regel wat vaker hun goten schoon moeten maken.

De gemeente Venlo laat één maal per drie jaar haar bomen visueel controleren. Als uit deze controle naar voren komt dat een boom gesnoeid moet worden, bijvoorbeeld omdat er veel dood hout in zit, dan wordt de boom in het snoeiplan opgenomen. Dit omvat een planning van drie jaar.

Het is voor de gemeente niet gebruikelijk en ondoenlijk om op ieder verzoek van de burger om een boom te snoeien direct te reageren, zeker niet als, zoals in deze casus, dit het gestelde probleem niet oplost. De klacht dat er jarenlang geen onderhoud is gepleegd onderschrijven wij dan ook niet.

Het enige probleem is dat er niet direct op de verzoeken van mevrouw is gereageerd op die manier die zij eiste.

Ter zake zijn wij wel van mening dat de communicatie hier over naar de burger toe verbeterd zou kunnen worden.

Wij hopen dat u het algemene standpunt dat bomen, waaronder ook degene die naast gebouwen staan, een algemeen belang dienen en daarom behouden dienen te worden met ons deelt en dat overlast van afvallende bladeren geduld dient te worden."

Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?

Het vereiste van goede motivering houdt in dat de overheid haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uitlegt. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn. Dit impliceert dat een overheidsinstantie, in dit geval de gemeente, voldoende en deugdelijk onderzoek doet naar de feiten in een gegeven situatie, alvorens een besluit te nemen. De gemeente dient duidelijk te motiveren waarom, gelet op de uitkomst van haar onderzoek, in haar ogen geen aansprakelijkheid bestaat voor de door de burger gestelde geschonden belangen.

Verzoekster claimt dat de takken van een gemeentelijke boom de oorzaak zijn van schade aan de dakgoot en van lekkages in haar appartementencomplex. Zij geeft daarbij aan dat haar jarenlange verzoeken aan de gemeente om de takken te snoeien zonder gevolg zijn gebleven. Uit de foto's die zij ter onderbouwing van haar claim van de situatie maakte blijkt dat de takken inderdaad tot in de dakgoot groeiden.

De gemeente stelt in reactie op de claim de vraag centraal of zij aan haar (algemene) zorgplicht voor de boom voldoet. En beantwoordt deze vraag bevestigend. Volgens de gemeente blijkt bij de periodieke controle niet dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Ook zijn er geen meldingen van overlast bekend. Uit de foto's van verzoekster wordt afgeleid dat de takken door de locatie in de dakgoot geen problemen bij de afwatering kunnen hebben veroorzaakt. De gemeente stelt dat gebrekkig onderhoud van de dakgoot de oorzaak van de gestelde problemen en schade moet zijn (geweest). In het kader van het onderzoek door de ombudsman benadrukt de gemeente dat de problemen ook niet door snoei van de takken opgelost hadden kunnen worden. Niettemin heeft de gemeente de takken naar aanleiding van de claim van verzoekster (alsnog) gesnoeid.

De Nationale ombudsman is van oordeel dat de gemeente haar standpunt - dat zij in dit geval niet aansprakelijk zou zijn voor de gestelde schade - niet goed heeft gemotiveerd. Onduidelijk blijft of de takken, zoals verzoekster stelt, schade konden veroorzaken. Uit de motivering blijkt ook niet dat dit door de gemeente is onderzocht. De redenering van de gemeente is gefocust op haar kant van het verhaal en roept vragen op. Waarom werden de takken alsnog gesnoeid als de gemeente van mening is dat de takken geen problemen en schade konden veroorzaken? Door het snoeien is de situatie bovendien nu niet meer goed te reconstrueren en is verzoekster daardoor in een soort bewijsnood komen te verkeren.

Gelet hierop acht de Nationale ombudsman de handelwijze van de gemeente niet behoorlijk.

Daarmee is niet gezegd dat de gemeente in dit geval wel aansprakelijk is. Voor de beoordeling daarvan is immers bij uitstek de civiele rechter bevoegd. Deze casus maakt nog eens duidelijk, zoals de gemeente ook zelf al constateert, dat in een situatie waar sprake is van overlast goede communicatie met de burger essentieel is. Daarover van meet af aan contact leggen met een burger voorkomt dat een situatie onnodig escaleert. Zo nodig kan onderzoek ter plaatse duidelijkheid bieden en mogelijk schadeclaims voorkomen.

De Nationale ombudsman constateert dat er in dit geval geen sprake was van een goede motivering en dat geeft aanleiding tot een aanbeveling.

Conclusie

De Nationale ombudsman acht de klacht gegrond, wegens schending van het vereiste van een goede motivering.

Aanbeveling

De Nationale ombudsman beveelt de gemeente aan om nader onderzoek te doen naar de door verzoekster gestelde situatie en haar beslissing over de claim (uit coulance) te heroverwegen.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer